

NÁRODNÉ POĽNOHOSPODÁRSKE
A POTRAVINÁRSKE CENTRUM

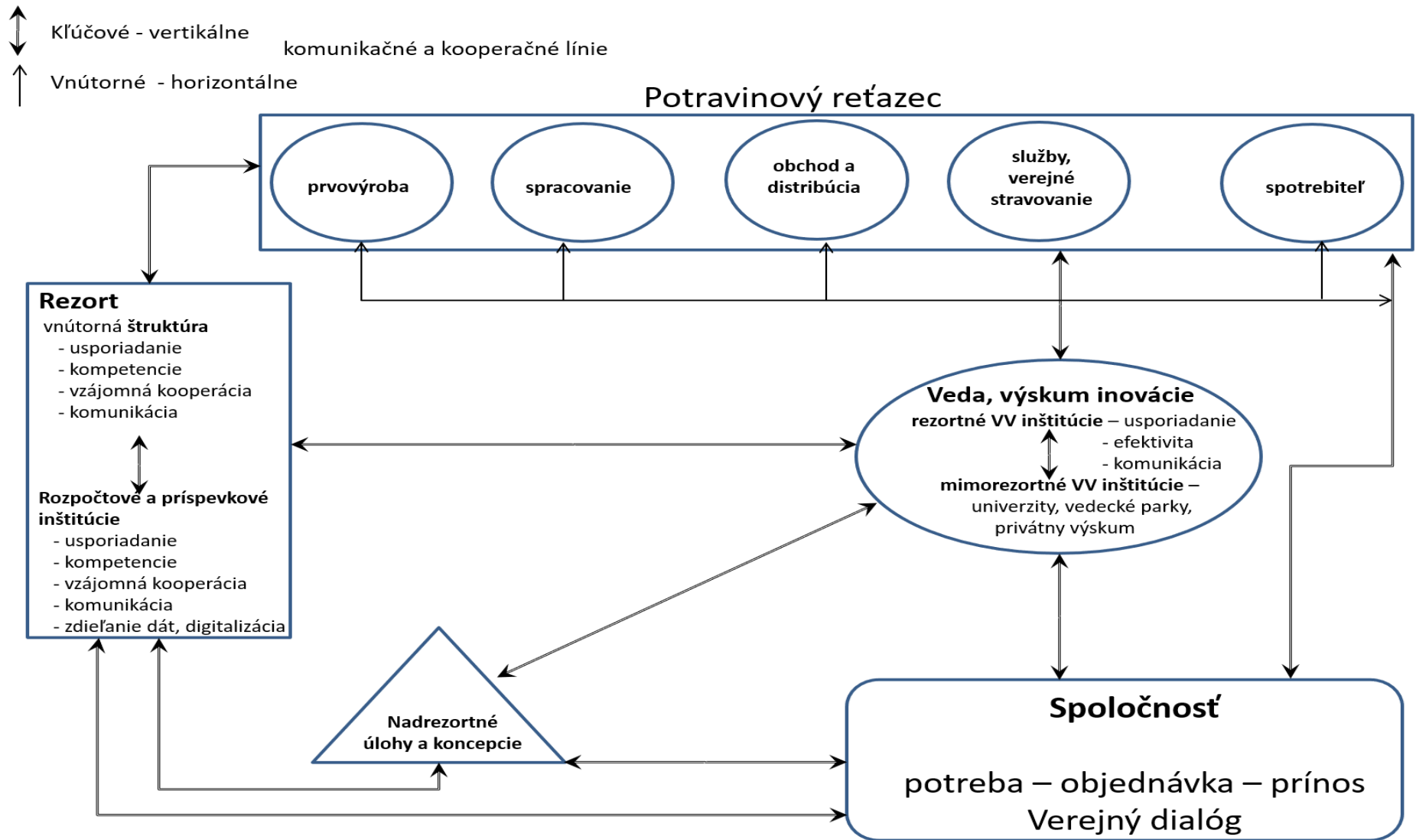
NÁRODNÉ LESNÍCKE CENTRUM
NATIONAL FOREST CENTRE

Koncepcia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte 2035

Prezentácia dokumentu pre MPRV SR, Bratislava 19.5.2021

**Zuzana Nouzovská, Štefan Adam, Martin Polovka,
Pavol Bezák, Peter Balogh**

Štrukturálne väzby a horizontálno – vertikálne vzťahy v rámci rezortu

Základné priority koncepcie

- Koncepcia je vypracovaná na základe identifikácie problémových oblastí pôdohospodárstva, ktoré **obmedzujú jeho rozvoj k modernému odvetviu**
- Základným problémom je štrukturálne usporiadanie rezortu v decíznej sfére i podnikateľských vertikálach
- Chýbajúce väzby v rámci rezortu – sťažená kooperácia a fragmentácia riešení
- Ďalšie problémové oblasti – nevybudované, podfinancované vertikály

Strategický cieľ koncepcie

Zvýšenie konkurencieschopnosti a inovačného potenciálu slovenských poľnohospodárov, potravinárov a lesníkov

zvýšením kvality primárnej produkcie, stupňa jej spracovania, inovácií a pridanej hodnoty odvetvovo špecifických produktov pri zohľadnení udržateľnosti a starostlivosti o životné prostredie a klímu

Strategický cieľ bude realizovaný prostredníctvom 5 hlavných cieľov, korešpondujúcich s identifikovanými problémami rezortu

Kľúčové strategické oblasti

1. **Štrukturálna zmena rezortu** pôdohospodárstva zvýšením produktivity a efektívnosti primárnej produkcie a jej stupňa spracovania
2. **Vytvorenie komplexných produktových línií** pre rozvoj inovačných kapacít integrujúcich prvovýrobu a spracovateľské odvetvia schopné zvyšovať miestnu pridanú hodnotu;
3. **Zefektívnenie prenosu poznatkov a inovácií** v línii výskum – vzdelávanie – aplikácia integráciou výskumných a vzdelávacích kapacít a podnikateľskej praxe;
4. **Implementácia nových postupov** vedúcich k udržateľnému hospodáreniu na pôde, biodiverzite, ochrane životného prostredia, manažovaniu klimatických zmien a k produkcii bezpečných potravín na lokálnej úrovni;
5. **Zastavenie a otočenie vývoja zahraničnoobchodnej bilancie** Slovenska zlepšením zhodnotenia domácej poľnohospodárskej produkcie

Zameranie koncepcie

11 kapitol, mapujúcich 7 kľúčových častí ktoré rámčujú:

- Východiská a dôvody, vedúce k jej vypracovaniu (Kapitoly 1-3)
- Strategické ciele pre rozvoj pôdohospodárstva v kontexte existujúcich národných a európskych strategických, koncepčných a legislatívnych rámcov (Kapitoly 4 - 5),
- Inteligentné, odolné a diverzifikované poľnohospodárske odvetvie zabezpečujúce potravinovú bezpečnosť a sebestačnosť(Kapitola 6)
- Základné problémy rozvoja v oblasti lesného hospodárstva (Kapitola 7)
- Starostlivosť o životné prostredie a klímu (Kapitola 8)
- Posilnenie sociálno-ekonomickej štruktúry, uspokojenie spoločenských požiadaviek a identifikácia potenciálu rozvoja vidieckych oblastí(Kapitola 9)
- Podporu výskumu, inovácií, zdieľania vedomostí a digitalizácie v poľnohospodárstve, lesníctve a na vidieku (Kapitola 10).

Prehodnotenie stavu a rozvoja vertikál

1. Vymedzenie výrobných možností v danej vertikále v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva a možnosti ich rozvoja
 2. Posúdenie stavu organizovanosti danej vertikály a pozícia vertikály k potrebe zvýšenej organizovanosti
 3. Vymedzenie predstáv o dlhodobých zmluvných vzťahoch
 4. Vymedzenie potrieb na investícií, inovácií, rozšírenie produkcie a podporu trhov v horizonte 2027 a 2035
 5. Vymedzenie problémov rozvoja v každom článku vertikály a návrhov opatrení na ich odstránenie
 6. Legislatívne limity, prípadne obmedzenia a návrhy na zmeny
 7. Analýza a návrh zlepšenia odbytu a marketing
- Analyzovaných všetkých 14 vertikál v línii prvovýroba – spracovanie – odbyt (+ doplnok nealkoholické nápoje)

Uskutočnilo sa viac ako 80 online pracovných stretnutí ku Koncepcii

Prehodnotenie stavu a rozvoja vertikál

Podrobné spracované podklady pre jednotlivé vertikály sa nachádzajú v Prílohe č. 1 v nasledovnom rozsahu:

- 1. SWOT analýza**
- 2. Východiská vertikály a potenciál rozvoja**
- 3. Predpoklady rozvoja a stabilizácie**
- 4. Spoločné závery a východiská budúcich opatrení**
 - A. Identifikované kľúčové problémy*
 - B. Návrhy opatrení na rozvoj vertikály*
 - C. Podpory a stimuly navrhované vertikálou*
- 5. Tabuľka so základnými charakteristikami súčasného stavu vertikály, očakávaného vektora rozvoja, problémov a návrhov opatrení z pohľadu vertikály**

Lesné hospodárstvo

- ✓ Stúpajúca požiadavka na mimoprodukčné služby lesy
- ✓ Drevo ako hlavný zdroj príjmov na zachovanie funkcií lesa a zamestnanosti
- ✓ Pomaly sa obnovujúce technológie a infraštruktúra
- ✓ Zmena klímy
- ✓ Vysoké stavy raticovej zvery
- ✓ Nízka spoločenská akceptácia LH
- ✓ Problémy neštátneho sektora

Environmentálne ciele

Vytváranie diverzifikovaných lesov lepšie pripravených odolávať zmene klímy a poskytovať ekosystémové služby

Ekonomické ciele

Udržanie a posilnenie lesného hospodárstva ako základne moderného biohospodárstva vidieka

Spoločenské ciele

Zlepšovanie kvality života nekonfliktným využívaním všetkých funkcií lesov a ich objektívneho ocenenia

Starostlivosť o životné prostredie a klímu

Témy a oblasti:

Príspevok k zmierneniu a prispôsobeniu klimatickej zmeny

- Biohospodárstvo
- Správa údajov o životnom prostredí a ich využitie pre analytickú činnosť

Podpora udržateľného rozvoja a efektívneho riadenia prírodných zdrojov ako je voda, pôda a vzduch

- Legislatívna ochrana
- Využívanie a skladovanie hnojív
- Hospodárenie na poľnohospodárskej pôde
- Meliorácie a závlahy

Starostlivosť o životné prostredie a klímu

Témy a oblasti:

Ochrana biodiverzity, biotopov, krajiny a podpora ekosystémových služieb

- Mokrade a rašeliniská
- Podpora biodiverzity
- Zelená infraštruktúra
- Hospodárenie na rozhraní lesnej a poľnohospodárskej krajiny
- Invázne druhy
- Genetické zdroje
- Ekosystémové služby

Zabezpečenie dobrých životných podmienok zvierat

- Živočíšna výroba
- Chov včiel a ochrana opelovačov

Komplexné pozemkové úpravy

Posilnenie sociálno-ekonomickej štruktúry, uspokojenie spoločenských požiadaviek a identifikácia potenciálu rozvoja vidieckych oblastí

V tejto kapitole sme podrobne rozobrali jednotlivé aspekty súčasného stavu vidieka a možnosti jeho ďalšieho rozvoja v prepojení na poľnohospodárstvo:

- Sociálno-demografické problémy vidieka
- Starnúcu poľnohospodársku populáciu
- Vývoj agrárnej zamestnanosti
- Diverzifikáciu smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam
- Vzdelanostná úroveň a cena práce
- Poľnohospodárstvo a vidiek
- Sociálno-ekonomické dôsledky negatívneho vývoja poľnohospodárstva

Podpora výskumu, inovácií, zdieľanie vedomostí a digitalizácie...

- Východiská – súčasná pozícia VVZ vo vzťahu k existujúcim národným a medzinárodným strategickým dokumentom
- Úlohy VVZ vo vzťahu k rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka
- Kľúčové aspekty rozvoja rezortnej VVZ
- Kľúčové aspekty a limity spolupráce VVZ a priemyslu
- Návrh kľúčových opatrení pre rozvoj oblasti do r. 2023